

2018
Skript

EKENÄS FILMFEST

Revolt!
Filmmusik

Kapina!
Elokuvamusiikki

19.–21.1.2018

Ekenäs Filmfest / Tammisaaren Elokuvajuhlat

När tåget anlände stationen La Ciotat i Lumieres film lär publiken som satt på de främsta raderna ha baxnat av förfäran och gripits av panik, hukat och ramlat av stolarna. Det var under julhelgen den 28 december 1895 som ”Ett tåg anländer till järnvägsstationen” visades i källaren till Grand Cafe vid 14 Boulevard des Capucines, i Paris. I publiken satt 33 personer som hade betalt cirka en franc var för att se tio korta filmer på minuten var, och de var så skrämde av de verklighetstrognas, rörliga bilderna att de önskade lämna lokalen. Skärpan var perfekt, glidningen och bildkompositionen.

Filmen kan fira sina 122 år, och vi kan minnas klassiker och starka filmupplevelser som gripit tag om oss i livets olika skeden om så dokumentära eller underhållande.

På årets filmfest har vi valt att uppmärksamma filmmusiken. Filmen var tyst i begynnelsen och övergången till ljudfilm var inte helt enkel. Idag är filmmusiken som konstnärligt uttryck självklar, likväl som bilderna och skådespeleriet. Musiken har kraft. Den förstärker och tydliggör känslor och uttryck i en scen, den skapar ett band mellan film och åskådare. Genom musiken förstår vi tydligare vad filmen vill berätta oss. Filmen bygger på ett visuellt språk som i grunden är intellektuellt medan filmmusiken kan berätta en historia känslomässigt.

På årets filmfest kan man se filmen Lumiere och ett urval av nordisk spelfilm när den är som bäst. Kom och träffa Peter Hägerstrand som gjort filmmusik till Lola uppochner och Lärjungen. I Ekenäs har vi en biograf som är äldre än det 100-åriga Finland, Bio Forum. Vi välkomnar varmt vår trogna publik men önskar även nya vänner av film välkomna! I år ser skoleleverna skolbio kostnadsfritt. Dagens unga är morgondagens biopublik och film är bäst på bio!

*Text: Katarina Wikström,
ordförande, Ekenäs Filmfest*

Kun juna saapui La Ciotat –asemalle Lumièren elokuvassa, kerrotaan eturiveillä istuneiden katsojien olleen kauhun lamaannuttamia ja joutuneen paniikkiin, kyyristelleen ja putoilleen tuoleilta. Juna saapuu asemalle –elokuva esitettiin joulunpyhinä, 28. joulukuuta 1895 ravintola Grand Cafén kellarissa Pariisissa osoitteessa 14 Boulevard des Capucines. Katsomossa istui 33 ihmistä, jotka olivat maksaneet kukin frangin verran päästäkseen näkemään kymmenen lyhytelokuvaa, joista jokainen kesti minuutin. Todentuntuinen liikkuva kuva pelästytti heidät niin pahoin, että he halusivat lähteä pois. Elokuvien rakenne oli hieno, ja terävyydeltään erinomaiset kuvat lipuivat sujuvasti peräkkäin.

Nyt kun elokuva täyttää 122 vuotta, muistellemme klassikkoja ja vahvoja elokuvaelämyksiä. Sellaisia, jotka ovat pitäneet meitä otteessaan elämämme eri vaiheissa, olivat ne sitten dokumentteja tai viihdyttäviä filmejä.

Tämän vuoden elokuvajuhlilla nostamme esiin erityisesti elokuvamusiikin. Elokuvan historia alkoi mykkäfilmeillä eikä siirtymävaihe äänielokuvaan ollut aivan yksinkertainen. Nykyään on itsestään selvää käyttää elokuvassa taiteellisenä elementtinä musiikkia kuvan ja näyttelijäntyön rinnalla. Musiikissa on voimaa. Se vahvistaa elokuvan kohtausten tunnelatausta ja ilmaisuja, se luo siteen elokuvan ja katsojan välille. Musiikki auttaa meitä ymmärtämään selkeämmin, mitä elokuva haluaa kertoa meille. Elokuvan kieli on visuaalista ja pohjimmiltaan älyllistä, kun taas elokuvamusiikin tarinankerronta perustuu tunteisiin.

Tämän vuoden elokuvajuhlilla nähdään elokuvan Lumière lisäksi parhaita pohjoismaisia elokuvia. Tule tapaamaan Peter Hägerstrandia, joka on tehnyt musiikin tv-sarjaan Lola ylösalaisin ja elokuvaan Oppipoika. Meillä Tammisaaressa on elokuvateatteri Bio Forum, joka on vanhempi kuin 100-vuotias Suomi. Toivotamme lämpimästi tervetulleeksi uskollisen yleisömmekä uudet elokuvan ystävät. Koululaiset pääsevät tänä vuonna koululaisnäytöksiin maksutta. Tämän päivän nuoret ovat huomisen elokuvayleisöä, ja elokuva on parhaimmillaan elokuvateatterissa!

Ekenäs Filmfest 2018 – Revolt!

*Text: Ulf Ljung
Ekenäs Filmfest*

Tema för Ekenäs FilmFest år 2018 är Revolt. 2017 firade Ekenäs FilmFest Finlands 100 års jubileum som självständig stat med undertema Tillsammans. Årets undertema till Revolt är Ungdom. Alla har vi varit unga och velat sätta oss upp mot traditioner och tidigare sätt att fungera. I det skedet har man velat göra revolt mot det invanda.

Revolt betyder uppror, resning, revolution, upplopp, omvälvning, kupp och myteri. Men det betyder inte att vi på filmfesten vill göra revolution eller ändra vårt samhällssystem, utan det är närmast fråga om att väcka tankar och berätta om möjliga förändringar. Vi vill titta på vad vi kan förändra eller vad som måste förändras i samhället. Det blir fråga om sätt att leva för att vi skall kunna bevara vår planet och våra liv. Det är alltså inte fråga om en politisk revolt utan mera en mänsklig eller folklig revolt om vad vi som enskilda människor kan göra för att åstadkomma förändringar. I ordet revolt kan man alltså även inbegripa som synonymmer förändring och opposition.

Idag är kanske det tydligaste tecknet på revolt i vårt västerländska sätt att tänka medborgarolydnad. Medborgarna har rätt att uttrycka sin åsikt på grund av åsiktsfrihet och det innebär att man har rätt att opponera sig mot sådant som man anser att är felaktigt i samhället. Det kan vara fråga om att protestera mot åtgärder som anses vara baserade på orätt grund eller mot beslut som har gjorts med fel utgångspunkter i regering, riksdag, kommunala eller statliga organ, organisationer eller i internationella organ.

Detta är sådant som kommer fram i många av de filmer som visas under festivalen den 19-21 januari 2018. Det kan vara fråga om barnens rätt, miljövard och framtidstro, immigration, kulturpolitik eller historiska händelser. Vi visar filmer som John Websters Små gula stövlar (Tulevilla rannoilla) som är ett filmbrev till ett kommande barnbarnsbarn som väver samman berättelsen om personlig förlust, familj och olikheter som var och en av oss kan utföra i vår värld, Margreth Olins Barndom som ställer frågan ”vilka mänskliga kunskaper

skall vi lära ut till de kommande generationerna”, Dani Kouyates Medan vi lever som är ett drama om invandrares identitet och hemland samt de förväntningar de har på sitt nya hemland men också på sitt egentliga hemland, Ruben Östlunds The Square som är ett satiriskt drama om dagens liv med gemenskap, moraliskt mod och självskhet i en osäker värld. Nyrki Tapiovaaras Den stulna döden (Varastettu kuolema) från år 1938 är den första finska noir-filmen som handlar om en grupp aktivister som försöker frigöra vårt land från Ryssland under storfurstendömet tider.

På filmfesten 2018 vill vi därmed visa på alternativ till förfaringssätten i dagens samhälle, natur, politik och kultur. Det sätt på vilket vi idag konsumerar varor och tjänster och inte alltid tänker på kommande generationers möjligheter att fungera på vår planet gör att man måste opponera sig och kräva förändringar. Ifall detta inte sker har vi en negativ framtid framför oss. Vi måste hitta alternativa modeller till dagens sätt att fungera och leva på vår jord för att kunna trygga vår framtid. För att få detta till stånd fordras det någon slag av revolt av envar av oss.

2018 Filmfestsupé

Supén flyttar hem till Rastachef, det vill säga till huvudbibliotekets foajé, för att flera ska få chans att tillsammans äta gott, prata film och ta del av festprogrammet – i år med filmmusik som tema. Rastachef kommer att bjuda på både veganska och vegetariska alternativ och även supén tangerar revolttemat i år. I supébiljetten ingår alkoholfri välkomstdrink och bordsdryck.

Biljetterna kan köpas på Kulturhuset Karelia från början av januari och från Rastachef på bibliotekscafét från tisdagen den 9.1. 2018.

Varmt välkomna alla!

Superswede

- en film om Ronnie Peterson

Text: Henry Clay Ericsson
Ekenäs Filmfest

Bengt Roland Petterson från Örebro? Vem var det? Jo, en helt vanlig arbetarson som våghalsigt körde upp sig till Sveriges genom tiderna bästa racerförare, internationellt känd som Ronnie Peterson. Via go-kart och Formula 3 nådde han toppnivån Formula 1, där han debuterade i Monaco 1970. Han körde 123 GP-lopp och lyckades vinna 10 av dem. VM-tvåa totalt blev han redan 1971. Men världsmästare blev han aldrig. Hans karriär fick ett abrupt slut i en spektakulär dödskrasch på den legendariska Monza-banan Autodromo Nazionale, nära Milano, den 19 september 1978.

Kanske inspirerad av filmen "Borg" om tennislegenden Björn Borg, har Nice Drama gjort en dokumentärfilm om racerlegenden Ronnie Peterson. En central figur i filmen är Nina Kennedy, dottern till Ronnie och hans fru Barbro (död 1987). Nina är både medproducent, skådespelare och fotograf i filmen. "Jag var bara 2 ½ år när pappa dog", snyftar Nina i filmen. Andra kända gestalter i rollen är Mario Andretti, som var Ronnies kamrat i stall Lotus, samt Niki Lauda, Jody Scheckter och Jackie Stewart. Dessa Grand Prix-legendärer intervjuas om sina duster med Ronnie under tävlingarna runt hela världen.

Filmen innehåller realistiskt arkivmaterial från racerbanorna, med vrålade motorer och fyllda publikläktare. På den tiden var Formula-kärrorna klen byggda "rullande likkistor av aluminiumplåt". Att förarna svävade i livsfara upplevdes som "kittlande

och makabert", vilket ökade på biljettförsäljningen. Racersporten kantades av glamour, dårskap och hjältemod. Under 1970-talet drevs faktiskt fler än tolv racerförare i döden. Här i Finland minns vi ju kraschen i Formula Junior redan 1963 mellan Freddy Kottulinsky och Örjan Atterberg, som satte punkt för Örjans liv och Djurgårdsloppetets framtid. Säkerhetstänket var svagt utvecklat på den tiden, både för förarna och publiken.

"Superswede" kan ses som en artig, rentav "övertrevlig" hyllning till Ronnie Peterson, en legend i svensk sport, som i år skulle ha fyllt 73 år. Några nyanser i profilen av Ronnie syns inte till. Inte den minsta kritik av den cyniska bilsporten förekommer i den slipade filmprodukten. För regin står Henrik Jansson-Schweizer som ligger bakom succér som "Hundraåringen som klev ut genom fönstret och försvann" samt TV-serierna "Midnattssol" och "Tjockare än vatten".

Bio Forum lördagen den 20.1 kl 18.00

Johan Ljungqvist (f. 1975) är ingenjör och yrkesfotograf från Snappertuna i Raseborg. Driver företaget multifoto.fi och gör där foto- & videoupdrag.

Johan kommer under filmfestivalen att berätta om den filmteknik han använder och hur han arbetar. Johan kommer att visa en naturfilm filmad i Raseborg 2016-2017 som består av tidigare opublicerat material.

Karelia lördagen 20.1 kl 15.00

Johan valdes år 2017 till Årets företagare i Raseborg.

100 min 100 år - Arcadas multimediala projekt

Projektet ”100 min 100 år” som är skapat av multimediekulturstudenter på Yrkeshögskolan Arcada var en del av det officiella Suomi Finland 100-programmet under 100-årsjubileumstemat ’Tillsammans’. Den röda tråden i projektet är ett hundraårigt Finland. Studerandena menar ändå att berättelserna inte visualiserar deras fosterland ur ett historiskt perspektiv utan ska snarare ses som en samling tolkningar av samtiden.

Det här har varit ett roligt, givande och lärorikt projekt där vi studeranden fått ta del av och fått förståelse för filmskapandets olika faser; förproduktion, inspelning, postproduktion samt distribution och marknadsföring. Samarbete, kommunikation och kreativitet är nyckelord i dylika projekt. I helhet ett lyckat projekt som ger god övning för oss studeranden att klara yrkesfältets kommande utmaningar. Säger Hanna Lämsä, studerande i producentskap.

Studerter från de olika inriktningarna inom multimedieavdelningen har förts samman till ett gemensamt projekt och vi kan nu ta del av resultatet i en mångfald av format, genom filmer, poddar och

vloggar. Sammanlagt har 52 studenter deltagit i projektet.

Ekenäs filmfest kommer att visa två av kortfilmerna under festivalen 2018 - 100 vintrar en vår, Badrumshistorier del 1 - och fyra Arcadastuderande kommer också att vara gäster på festivalen.

I filmen 100 vintrar, en vår befinner vi oss i den finländska landsbygden där vintern aldrig tycks ta slut. Byn där Valma (22) bor håller på att dö ut, på samma gång dör hennes hopp om en bättre framtid. Vintern för ändå med sig en oväntad vänskap.

I Badrumshistorier del 1 för vi möta arbetslösa Hilma och Lo hennes vän jobbar på åldringshem. De är både privilegierade losers och i badrummet kan de existera på sina egna villkor för att dit når inte dömande röster och patriarkatets värderingar. Filmen (som är tredelad) är en berättelse om att vara ung kvinna 2017.

Alla filmers innehåll lämpar sig inte för barn (K12).

<http://100min100ar.fi/>

Karelia fredag 19.1.2018 kl 19.00

The Square

Text: Ulf Ljung
Ekenäs Filmfest

I en nära framtid, som inte är idag, är Christian chef för ett museum för samtidskonst i Stockholm. Den senaste utställningen i muséet är en installation The Square, som är ett avgränsat område där man skall kunna lita på varandra. Vid samma tid blir Christian rånad och han saknar sin mobil. Han påbörjar sålunda sin personliga jakt på mobilen på samma gång som en PR-byrå gör reklam för utställningen. Det hela trasslar till sig för Christian och det blir allt allvarligare ju mera han försöker förklara och värjer sig. Mer än detta lönar det sig inte att avslöja om handlingen, utan den bör upplevas och tolkas av var och en.

Filmen är alltså Ruben Östlunds femte långfilm och den fjärde där han tar åskådaren på en tur, som ibland blir en obekväm sits. Med sin andra film började Östlund sin analys av människors beteenden i olika situationer. De ofrivilliga (2008) behandlade gruppens påverkan på den enskilda individen. Den tredje filmen Play (2011) handlade om fördomar, stereotyper i samhället och rasism medan hans förra film Turist (2014) skildrar själviskhet och materialism. The Square som nu är aktuell greppar kulturkretsarna och relationerna där.

Som grund för filmen The Square har fungerat en installation som Ruben Östlund och Kalle Boman har gjort på Flanaden i Värnamo, Sverige. Denna installation heter RUTAN och skall såsom The Square i filmen vara en plats för tillit mellan människor. I filmen spelas konstnären Julian av den engelska skådespelaren Dominic West och rollfiguren är inspirerad av Julian Schnabel. Terry Notarys performancekonstnär är i sin tur inspirerad av den amerikanske punkmusikern GG Allin. Han är känd för sina våldsamma och amoraliska spelningar. För övrigt kan nämnas att Östlunds första långfilm Gittarmongot (2004) behandlade just punkmusiken.

Ruben Östlund är en mästare i att skapa filmer som gör oss åskådare osäkra. Han ställer i sina filmer frågor som är svåra att besvara; Vad är det här? Varför gör de så där? Varför skrattar jag åt något som i själva verket är pinsamt? Varför känner jag igen mig själv i denna situation? Hans förra

film Turist från 2014 visade på ett pinsamt sätt hur besvärliga dessa frågor är. Den visades på Ekenäs FilmFest 2015.

Filmen är nominerad för Golden Globe 2018 som bästa icke-engelskspråkiga film och är även Sveriges Oscarskandidat 2018. Hittills har den vunnit 17 olika pris på olika filmfestivaler. Den viktigaste utmärkelsen är huvudpriset Palme d'Or vid Cannes Film Festival 2017. Vid EFA (European Film Awards) galan plockade filmen hem åtta pris bl.a. för bästa film, bästa skådespelare, bästa europeiska film och bästa europeiska regissör.

Bio Forum, fredag 19.1.2018 kl 19.00

Little Yellow Boots

John Websters senaste dokumentärfilm är en reflektion över vad individen kan göra för att vår värld skall vara dräglig även för kommande generationer. Ekenäs FilmFest har äran att få John Webster som gäst på plats i Naturum vid visningen av hans senaste dokumentärfilm *Små gula stövlar* söndagen den 21 januari.

Små gula stövlar (Tulevilla rannoilla aka Little Yellow Boots) är utformat som ett brev till ett kommande barnbarnsbarn. Webster kallar flickan Dorrit och hon är hans yngre sons barnbarn. Hon blir hans följeslagare när John Webster reser ut i världen för att reflektera över den utveckling som klimatförändringen för med sig. Samtidigt blir det även ett försök för regissören att se bakåt och minnas sin barndom. Slutresultatet av det hela blir en analys över vad en enskild människa kan och bör göra för att man skall kunna överlämna till sina efterkommande en värld där man kan fungera även i framtiden.

John Webster har konstaterat i en intervju, att han gjorde den här filmen under en period av fyra år och det blev även en upptäcksresa för honom själv. Han konstaterar, att han idag är mera optimistisk angående klimatförändringens inverkan än vad han var när han började arbetet med filmen. Webster konstaterar vidare i intervjun, att han lärde sig hur mycket en person kan göra, hur mycket det finns att göra och att var och en av oss har en stor betydelse för detta arbete.

I början av dokumentären konstaterar John Webster följande när han presenterar Dorrit. Hur ser världen ut när du föds efter ett halvt sekel år 2063. När jag föddes fanns det på jorden tre miljarder människor men när du föds delar du planeten med nio miljarder människor. Den värld där du kommer att växa upp i, kommer att vara två grader varmare än min värld. Det verkar inte som en stor skillnad, men det innebär en stor förändring när det gäller vattennivån. Det är troligt att vattennivån stiger med minst en meter under detta sekel, men det kan även vara mera.

John Webster avslutar sin dokumentärfilm *Små gula stövlar* trots all pessimism på ett hoppfullt sätt. Vi får se att det finns en framtid för våra efterkommande då det finns aktiva människor som arbetar för att vi skall ha en renare värld för kommande generationer. Dokumentären ställer några intressanta frågor om prolematiken kring kollektivt gentemot individuellt ansvar och vad man som enskild människa kan göra.

I sin föregående dokumentärfilm *Hur man rör till en riktig soppa* (Katastrofin aineksia) använde han sin familj som objekt för filmen. När han började planera den nya dokumentären om framtiden, meddelade familjen att de inte ville ställa upp en gång till. Själv ville han inte heller stå framför kameran så han måste hitta på ett nytt sätt att berätta sin story. Sålunda uppstod tanken på en fantasiföljeslagare på resan mot framtiden i form av ett barnbarnsbarn.

Naturum söndag 21.1 kl 13.30

John Webster

Dokumentärfilmaren John Webster är född i Finland för 50 år sedan av föräldrar som båda var engelska lärare i Finland. Själv talar John tre språk finska, engelska och svenska. Hans familj består av hustru Anu och två söner Samuel och Benjamin, vilka deltog i den föregående dokumentären där familjen undvek olja eller på olja baserade produkter under ett års tid. Bland hans tidigare filmer kan nämnas *Dammsugarförsäljarna* (Pölynimurikauppiat) från 1993, *Tappa trådarna* (Sukkien euroelämä) från 1999, *Sen edestään löytää* från 2005, *Skidåkarna* (Hiihtäjät) från 2006 och *Hur man rör till en riktig soppa* (Katastrofin aineksia) från 2008.

John Webster är gäst vid Ekenäs Filmfest 2018

Barndom

*Text : Katarina Wikström
Ekenäs Filmfest*

Det smakar lite ”plokadinja” säger Gusto när han leker matlagningsprogram i naturen med Ludvig. Naturen som är det allra finaste som finns i världen, enligt Gusto. Barnen ser, luktar, lyssnar, smakar och känner sig in i tillvaron. Det är mycket rörelse i Aurora barnträdgård på Nesodden och vi får följa de 1-7-åriga barnen genom ett år. De målar, bakar, snickrar men framförallt leker de sig genom dagarna. Filmen ger en fin inblick i barnens fantasi och tankevärld. Kameran följer observant hur barn på helt egen hand klarar av att göra världen till ett trevligt och spännande ställe. Pedagogerna finns mest med som bipersoner som följer barnen men inte styr deras aktiviteter eller samtal.

Så här glädjefull borde barndomen få vara tänker jag medan jag ser filmen. Och när förskolegruppen tar farväl på våren känns det som att de lärt sig mycket om livet under de första sju åren. Filmen Barndom är en poetisk och tankeväckande film som jag rekommenderar till alla som varit barn och framförallt alla som har med barn att göra i arbetet och vardagen. Mer närvaro i tillvaron får man söka efter. Kanske vi alla vuxna kan lära oss något viktigt av barnen då vi ser filmen?

Kom och se Barndom av den mångfaldigt prisbelönade Margareth Olin i Kulturhuset Karelia!

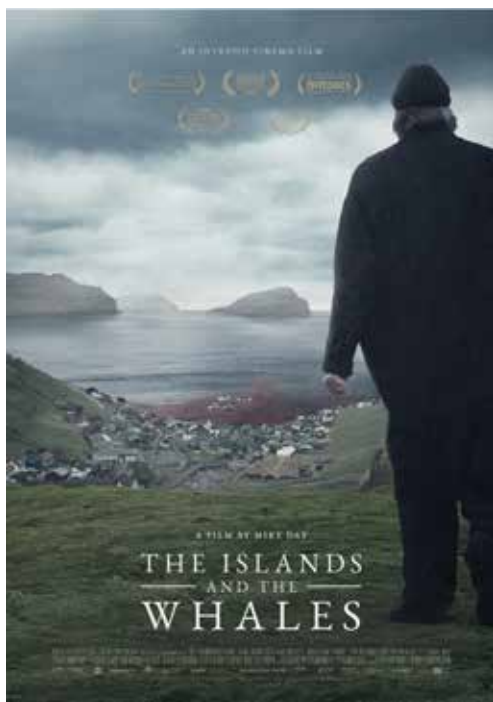
Karelia lördag 20.1. kl.11.00!

The Islands and the Whales

*Text: Henry Clay Ericsson
Ekenäs Filmfest*

Skotten Mike Day jobbade i fyra år med att filma en dokumentär om den traditionella valfångsten på Färöarna. Det krävdes mycket snack och mycket akvavit för att vinna färöingarnas förtroende, berättar Mike Day. Den filmades från fiskebåtar, från helikopter, i strandbrynet och i land, vid torgmöten och valrensning. Filmen har visats på festivalerna i Edinburgh, San Francisco och Toronto, och belönats i 2016 med DocNyc och HotDoc priserna. Filmen är producerad av Intrepid Cinema och är 81 minuter lång.

Filmen kontrasterar vikingaättlingarnas hävdvunna rätt att söka sin utkomst ur havet, med dagens miljöaktivisters vurm för att skydda alla vilda djur. Situationen kompliceras av de höga kvicksilverhalter som har upptäckts i valarna, vilket gör dem farliga till människoföda för färöingarna själv, och speciellt deras barn. Mike Day tacklar de kraftiga spänningarna mellan miljö, hälsa, tradition och kultur på de karga väderbitna öarna ute i norra Atlanten. Han pekar på tydliga problem som människorna själv har skapat, och uppmanar oss att inte blunda för riskerna med förgiftad mat.

Bio Forum söndag 21.1 kl 17.00

Peter Hägerstrand

Ett av mina första minnen är titelmusiken till tv-serien High Chaparal. Man kan därför lugnt säga att föll i grytan redan som mycket liten. Nånting av känslan i just den melodin (som de facto är plagierad av Tornados världshit Telstar) är vad jag fortfarande jagar när jag skapar musik. Efter High Chaparal följde upptäckten av min storasysters samling av singelskivor från 60-talet. När sedan min bror tvingade mig att börja spela gitarr började min musikerbana på allvar. Naturligtvis gick den via rockmusiken. Resan från denna pyttelilla scenen på Pub Bastun i hemstaden Mariehamn till

stora scenen på Ruisrock var en resa på dryga 10 år mycket hände på vägen. Bl.a omvärderade jag mitt tidigare beslut att aldrig ha musik som yrke. Efter att ha tagit mig an enstaka uppdrag nu och då hopade sig dessa alltmer och till slut var det en heltidssysselsättning. Först som turnerande rockmusiker och så småningom som kompositör av allehanda mediamusik. Främst teater och film.

På Ekenäs filmfest 2018 kommer jag att berätta om mitt förhållande till just filmmusik och om hur jag går till väga då jag själv skapar. Allt belyst med exempel. Välkomna!

Karelia lördag 20.1 kl 16.00

Kati Outinen

Anna Katriina ”Kati” Outinen (s. 17. elokuuta 1961 Helsinki) on suomalainen näyttelijä, käsikirjoittaja ja ohjaaja. Hän toimi Teatterikorkeakoulun näyttelijätyön professorina 1. elokuuta 2002 – 31. heinäkuuta 2013.

Outisen ensimmäinen elokuvarooli oli Tapio Suomisen vuonna 1979 ohjaamassa nuoriselokuvassa Täältä tullaan, elämä! (ensi-ilta 1980). Hän on näytellyt useita päärooleja Aki Kaurismäen elokuvissa. Outisen ja Kaurismäen ensimmäinen yhteinen elokuva oli Varjoja paratiisissa (1986) ja yhteistyö on jatkunut pitkään. Elokuva Mies vailla menneisyyttä (2002) oli menestys. Elokuva ja Outisen roolisuoritus palkittiin muun muassa Cannesin elokuvajuhlilla. Elokuva oli myös Oscar-ehdokkaana, mikä oli suomalaiselle elokuvateollisuudelle suuri saavutus. Viimeksi Outinen ja Kaurismäki ovat tehneet yhteistyötä elokuvassa Toivon tuolla puolen (2017).

Outinen on näytellyt myös useissa televisiosarjoissa, kuten Erakkorapu, Joulukalenteri, Ilmalai-va Finlandia, Pako punaisten päämajasta, Hurja joukko ja Tahdon asia. Lisäksi hän on osallistunut Salatut elämät -sarjan käsikirjoitustyöhön. Teatterinäyttämöllä hän on esiintynyt sekä suomen- että ruotsinkielisissä tuotannoissa. Outinen on toiminut myös ääninäyttelijänä animaatioisarjassa Babar.

Outinen on saanut Filmiaura ry:n parhaasta naispääosasta myöntämän Jussi-patsaan kolmesti, elokuvista Tulitikkutehtaan tyttö (1990), Kauas pilvet karkaavat (1996) ja Mies vailla menneisyyttä (2002).

Stadin Slangi ry nimitti Outisen vuoden 2007 Stadin Friiduksi. Vuonna 2015 hän sai Helsingin kaupungin kulttuuripalkinnon. Hän kirjoitti, ohjasi ja näytteli monologina vuonna 2016 muistisairautta käsittelevän näytelmän **Niin kauas kuin omat siivet kantaa**, jota hän esittää ympäri Suomea ja siitä tehtyä teatteriversiota Teatteri Jurkassa loppuvuodesta 2016. Nyt tämä ainutlaatuinen esitys on osa Tammisaaren elokuvajuhlien ohjelmistoa Kulttuuritalo Kareliassa lauantaina 20.1. klo 17.00

Niin kauas kun omat siivet kantaa

Alli on aina ollut kiltti. Alli sai aina koulussa kiitettäviä numeroita, etenkin käytöksessä. Alli valmistui yliopistosta kiittäen hyväksyttynä. Nyt Allilla on diagnosoitu muistisairaus. Alli haluaa olla siinäkin kiitettävä. Ja hyväksyty.

Niin kauas kuin omat siivet kantaa on esitys muistista ja minuudesta. Sen päähenkilö on Alli, työikäinen ihminen, muistisairas. Alli yrittää pärjätä muuttuneessa arjessaan. Allin uusi elämä on sarja hauskoja, liikuttavia, absurdeja ja traagisia tilanteita, joissa Alli yrittää luovia parhana kykynsä mukaan.

Olenko minä minä, vaikka en muistakaan parasta

ystävääni? Miten löydän perille, vaikken muista-kaan mihin olen menossa? Minkälaista apua haluan ja tarvitsen? Häpeänpö tilannettani? Häpeävätkö muut tilannettani? Olenko potilas vai asiakas? Onko minulla oikeuksia? Pitääkö osata olla oikeanlainen muistisairas?

Käsikirjoitus, ohjaus, puvustus ja lavastus: Kati Outinen
Näyttelijä: Kati Outinen

Esityksen kesto: 30 minuuttia, jonka jälkeen mahdollisuus keskusteluun esiintyjän ja katsojien välillä. Liput: 10 €

Karelia lauantaina 20.1 klo 17.00

En listomans bekännelser

Regissören Andrei Tarkovski lär ha varit en verklig listoman. En som skrev listor på sina bästa och sina värsta upplevelser. Här kommer nu en till åren kommen listomans funderingar om sina erfarenheter i filmvärlden. Mina tio bästa filmer, och mina två sämsta. Vi får se vad det blir. Ta det med en klackspark.

BÄSTA MUSICALFILM. West Side Story, utan tvekan. En verklig knock-out i gymnasiet, år 1961. Gängen Jets och Sharks i New York. Häftiga slagsmål, häftiga musiknummer, snygg jazzbalett. Puerto Rico, my heart's devotion, let it sink back in the ocean... Något helt annat än de flamsiga sångnumren i traditionella musikfilmer som Rose Marie och Sju bröder för sju brudar. Rita Moreno! George Chakiris! Knockout!

BÄSTA MUSIKFILM. The Glenn Miller Story (1954) om bandleadaren som försvann över engelska kanalen 1944 under brinnande krig. Bra storbandsjazz: In the Mood, Pennsylvania 6-5000, String of Pearls. Saklig skildring av bandets uppväxt och popularitet. Cary Grant lämpligt corny i den träiga titelrollen.

BÄSTA KRIGSFILM. Patton (1970) om den självcentrerade amerikanska generalens förehavanden på den nordafrikanska fronten, med landstigningen i Sicilien. Hans uppläxande av den krigströtta soldaten, hans instämning i krigsrätten för sitt självsvåldiga förfarande. George C. Scott i sin bästa roll ever, tycker jag.

BÄSTA ANTI-KRIGSFILM. På västfronten intet nytt. (1930). Efter boken av Eric Maria Remarque. Flamsande och hurrande av skolläraren i hembyn. Hopplösa nattliga anfall av knegande infanteri mot ointagliga maskingevärnsnäten. Det onödiga, oförsvarbara krigets tragedi.

BÄSTA SCI-FI FILM. 2001 – A Space Odyssey (1968). Det var visst Stanley Kubrick, än en gång. Baserat på sci-fi gurun Arthur C. Clarkes bok. Den fantastiska parafrasen om mänsklighetens utveckling från stenålder till rymdålder. I en central roll den intelligenta roboten som hette HAL, bara en förskjutet bokstav från IBM.

BÄSTA KOMEDI. Some like it hot, Hett om öronen, Piukat paikat. (1959). Billy Wilders festliga film om den flyende damorkestern i förbudstidens Chicago och Miami, med Jack Lemmon, Tony Curtis och Marilyn Monroe. Den obetalbara slutrepliken, då Tony erkänner att han är en man. "Nobody's perfect", svarar Joe E, Brown.

BÄSTA GLADPORR. Bocken i paradiset (1962) med Dirch Passer som Angelus Bukke. Brunstigt frustande, frossande på ägg. Vål utrustade damer som Ghita Nörby vältrade sig i kulisserna. Storyn inte helt glasklar, men klart fyndig. En kiosk- och tantvältare på den tiden.

BÄSTA THRILLERN. Tredje mannen, av Carol Reed (1949). Stölder av penicillin i efterkrigstidens Wien. Underjordiska jakter i Donaus kloaker. Höga cirklar i Praterns gondoler. En slipad och elak Orson Welles. En klassiker av Guds nåde, nej av djävulen tillyxad.

BÄSTA SVENSKA FILM. Änglar, finns dom? (1961). Med Christina Schollin och Jarl Kulle. Segling och städad liv i skärgårdsmiljö. Minnesvärd replik: "Jag behöver ingen", då Jalle knäppt upp blusen på Stina och inte ser nån bh. Slutspurten om fastighetsutveckling i Stockholm är mindre minnesvärd.

BÄSTA INHEMSKA FILM. Käpy selän alla, om fri kärlek i tält med Kristiina Halkola och Kirsti Wallasvaara. Snygga brudar, 60-talets inhemska ikoner. Co-starring Eero Melasniemi. Pigg och fräscht. Vad filmen i övrigt gick ut på har jag inget minne av. Mikko Niskanen gjorde filmen 1966.

SÄMSTA UTLÄNDSKA FILM. Mutter Courage, ett svartvitt tyskt epos baserat på Bertolt Brechts teaterstycke, med trista typer som står rätt upp och ner och skriker sina trista sånger. Musiken troligen av Kurt Weill. Skulle visst föreställa 30-åriga kriget. Sedd på konventets filmklubb, 1961. Germansk smörja.

SÄMSTA INHEMSKA FILM. Maa on syntinen laulu, baserat på Timo K. Mukkas bok. Av Rauni Mollberg 1973. Primitiva människor nånstans uppe i Lappland. Incestuösa relationer i ett inåtvänt, minimalt samhälle. Bor vi verkligen i samma land? Urrk! Äckligt.

Ovanstående noterat fritt ur hjärtat i oktober 2017 av Henry Clay Ericsson, som såg sina första filmer på 1950-talet och fortfarande regelbundet dras till "the Silver Screen" på Bio Forum i Ekenäs, numera på 205 stegs avstånd från hemmet. Det var det. Inget bra efter 1970, då jag var 25? Kanske urvalet säger mer om upphovsmannen än om filmerna. Det kan jag bjuda på. Vi ses på filmfestivalen 2018 i Ekenäs!

*Text: Henry Clay Ericsson
Ekenäs Filmfest*

Felone Graphics

EKENÄS FILMFEST

Kuva: Johan Lönnberg

Theo Sandström, tunnetaan myös Felone Graphics aliaksella, on graafinen muotoilija ja kuvittaja yli yhdeksän vuoden kokemuksella graafisen suunnittelun alalla. Suomi ja ruotsi ovat molemmat hänen äidinkieliänsä, hän puhuu sekä kirjoittaa myös melko sujuvasti englantia. Hän on työskennellyt monen eri alan edustajalle jonka työtehtävät ovat vaihdelleet eri yritysilmien ja websivujen suunnittelusta levynkansien ja tapahtumien markkinointimateriaalien suunnitteluun.

Logot, julisteet ja brändäys ovat olleet Theon päätyötehtävinä viime vuosina, mutta hän on myös kiinnostunut AR/VR toteutuksista kuin myös liikkuvasta grafiikasta. Perinteiset painotyöt ja typografiset kuvitukset ovat hänen lempipuuhiinsa ja hän todella pitää luovista haasteista.

Theon päämääränä on aina tuottaa asiakkailleen jotakin erityistä ja hän osaa yhdistää useita tieteenalajoja tehdäkseen sen. Hänen visuaalinen osaamisensa vaihtuu taidokkaasti geometrisistä ja millintarkoista grafiikoista ilmeikkäisiin käsin

piirrettyihin kuviin kommunikoiden tehokkaasti halutun viestin asiakkaalle. Theo luo vaivattomasti kuvia jotka kertovat esimerkiksi tuotteiden vahvuuksista tehokkaalla ja yksinkertaisella tavalla, sekä 3D-että 2D-tekniikalla. Jos hanke tarvitsee nuoruutta tai yrityksen ominaisuuksia hän voi luoda kuvia, jotka välittävät perusarvoja merkistä tai liiketoiminnasta. Theo todella arvostaa luovia haasteita ja menee usein edellä ratkaistakseen asiakkaiden ongelmat.

Theo yrittää aina antaa hänen asiakkailleen jotain poikkeuksellista, silti pysyen kiinni budjetti- ja aikarajoituksissa. Useimmissa tapauksissa Theo perehtyy perusteellisesti asiakkaiden tarpeisiin ja pyrkii kohentamaan tai kokonaan uudistamaan yrityksen mainonnan visuaalista strategiaa. Theo saattaa ottaa aikansa projektiin perehtymiseen, hän pyrkii silti aina luomaan hänen asiakkailleen visuaalista ilmettä kuvakielellä, joka välittää heidän viestinsä mahdollisimman hyvin. Työn lopputulos saavuttaa asiakkadesi silmät, mutta myös heidän ajatuksensa.

Graafisen suunnittelun ohella Theo tuottaa ja nauttii musiikista niin paljon kuin mahdollista. Hän on yksi Gwan Positiv -kollektiivin perustajista. Lyhyesti GP on äänentoistojärjestelmä ja tapahtumien järjestäjäorganisaatio. Organisaation myötä hänelle on kertynyt laajempaa tuntemusta tapahtumatuotannosta ja yhteistyöstä eri alojen ammattilaisten kanssa.

Theo on kuvittanut tämän lehden kannen ja festivaalijulisteemme.

Ekenäs Filmfest r.f.

Katarina Wikström, ordförande
Ylva Rancken-Lutz, vice-ordförande
Ulf Ljung, sekreterare
Tom Ljung
Esa Halonen

Tor-Erik Söderholm
Agneta Ekbon
Sirpa Huusko
Henry Clay Ericsson
Sarah Högberg

Kontakt:

www.ekenasfilmfest.fi
ekenasfilmfest.blogspot.fi
@ekenasfilmfest
ekenasfilmfest@gmail.fi